

خوابگاه‌های دانشگاه‌های تهران به جز کمبود امکانات و فرسودگی مسئله بزرگ دیگری هم دارند

چالش سنواتی‌ها

چه خبر از دانشگاه

سودابه سلیمانی، معاون علوم مهندسی و کشاورزی دانشگاه آزاد اسلامی شد

دکتر بیژن رنجبر، سرپرست دانشگاه آزاد اسلامی با صدور حکمی دکتر سودابه سلیمانی را به‌عنوان سرپرست معاونت علوم مهندسی و کشاورزی دانشگاه آزاد منصوب کرد. در متن پیام دکتر رنجبر خطاب به سودابه سلیمانی آمده است: «با عنایت به‌مراتب تعهد، تخصص و سوابق ارزنده سرکار عالی به‌موجب این حکم به‌عنوان «سرپرست معاونت علوم مهندسی و کشاورزی دانشگاه» منصوب می‌شاید. ضمناً مسئولیت امور پژوهشی و طرح پایش و سامانه پژوهشیار نیز به شما محول می‌گردد.

از سرسرکار عالی انتظار می‌رود با بهره‌گیری از ظرفیت‌های معنوی و مادی و سرمایه‌های انسانی دانشگاه در جهت تحقق منویات مقام معظم رهبری مبنی بر گسترش فضای انقلابی، حفظ کیان دانشگاه و ارتقای علمی و اجرای برنامه پنج‌ساله دانشگاه آزاد اسلامی با‌الخاص بسته‌های کاری «ارتقای کیفیت و کارآمدی دوره‌های تحصیلی» و «پیشرفت علمی مرجعیت‌ساز و تمدن‌آفرین» با تأکید بر محورهای زیر اهتمام ورزید.

– متناسب‌سازی و تعادل بخشی به دوره‌های تحصیلی و حجم آموزش نظری، علمی و مهارتی به‌تناسب اهداف رشته تحصیلی و ماهیت دروس با اولویت مقاطع کاردانی و کارشناسی

– برقراری ارتباط تعاملی و مستمر با صنایع و سازمان‌های محلی در راستای ارتقای کاربرپذیری محتوای آموزشی و کارآمدگی در دانشجویان و آموزش مبتنی بر خلق رشته تحصیلی و محتوای آموزشی براساس تحقق رویکرد حل مسائل واقعی و مدیریت دانش و اتصال حلقه آموزش، کارآفرینی و اشتغال –تغییر نظام تعاملی استاد و دانشجو و افزایش انعطاف‌پذیری فرایند آموزش مبتنی بر استعدادها و تقویت قدرت ابتکار و خلاقیت دانشجو

–اصلاح نظام جذب، حمایت و ارزیابی تحصیلی دانشجویان بر مبنای رویکرد یادگیری عمیق مبتنی بر داده‌های پیمایشی – بازآرایی ساختار نظام آموزشی با تأکید بر حوزه‌های دانشی میان‌رشته‌ای و ایجاد دانشکده‌های موضوع‌محور و فناوری و گروه‌های دانش‌محور درون آن‌ها – شبکه‌سازی پیش‌روان آموزش، پژوهش و فناوری در قالب شبکه علوم و تحقیقات با مأموریت فعالیت در مرز دانش

– الزام هدایت پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان به پروژه‌های مسئله‌محور –اجرای مأموریت‌های پیش‌تتازی در فعالیت‌های علمی و برنامه تولید دستاوردهای علمی در مرز دانش

امید است با اتکال به درگاه ذات اقدس احدیت، در راه خدمت به اسلام و مسلمین و اهداف مقدس نظام جمهوری اسلامی و اعتلای نظام آموزش عالی موفق و مؤید باشید.»

همچنین دکتر رنجبر طی نامه‌ای جداگانه از زحمات و تلاش‌های دکتر محمد علی اکبری، معاون سابق علوم مهندسی و کشاورزی دانشگاه آزاد قلدردانی کرد.

راه‌اندازی ۱۸۹ دانشکده موضوع محور درحوزه علوم انسانی

محمدهادی همایون، معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد در نشست هم‌اندیشی مسئولان حوزه و دانشگاه در راستای کیفی سازی و عملیاتی سازی تفاهم‌نامه همکاری مشترک که با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین حسن خیری، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان قم و رئیس دبیرخانه همکاری‌های مشترک حوزه‌علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی، حجت‌الاسلام‌والمسلمین مهدی رجایی‌نیا، دستیار ویژه مدیر حوزه‌های علمیه کل کشور و جمعی از معاونان و مدیران درون‌سازمانی حوزه و دانشگاه در محل این معاونت برگزار شد، دانشگاه

آموزش عالی در غزه چگونه سرپا ایستاده است؟

تحصیل در محاصره

سخنگوی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان»

از واقعیت‌های ماجرای هزینهٔ تحصیل خبر داد

دروغ بزرگ افزایش نامتعارف شهریه

آزاد اسلامی را دانشگاهی مسئله‌محور به معنای واقعی دانست که بسیار بزرگ بوده و در کل کشور وسعت یافته است. همایون گفت: «دانشگاه آزاد در همه رشته‌ها احم از علوم انسانی، مهندسی، علوم پزشکی و... حضور دارد و امکان تعامل بین آن‌ها وجود دارد و می‌توانیم انتظار داشته باشیم که نظام جدیدی اتفاق بیفتد.» وی با بیان اینکه حوزه معارف اسلامی و اسلامی شدن دانشگاه و تعامل با حوزه و... اینجا معنادار می‌شود که باید یادبیم می‌خواهیم چه‌کار کنیم؛ بنابراین باید با هم‌فکری الگوهای همکاری حوزه و دانشگاه را ذیل حل مسئله پیدا کنیم و مسائل و منابع (درسی) را به میدان بیاوریم. همایون با عنوان اینکه دانشگاه آزاد برای حل مسئله سازوکارهایی دارد و دانشکدگان در معاونت‌های مختلف در همین راستا تعریف شده‌اند، ادامه داد: «در معاونت علوم انسانی و هنر دانشگاه، دانشکدگان جامعه و رسانه، دانشکدگان فرهنگ و زندگی، دانشکدگان بازار و کسب‌وکار، دانشکدگان گردشگری و زیارت، دانشکدگان تمدن و مطالعات جهان، دانشکدگان آمایش و برنامه‌ریزی توسعه و دانشکدگان حکمرانی دولت و نظام اداری در راستای حل مسئله در جامعه ایجاد شده‌اند که هر کدام موضوعات خاصی را دنبال می‌کنند.» این مسئول، دانشکدگان را مجموعه نظام‌مند مسئله‌ای در گروه‌های جدید و رشته‌های جدید (میان‌رشته‌ای) برشمرد و افزود: «اکنون ۱۸۹ دانشکده موضوع‌محور در حوزه علوم انسانی و هنر در کل واحدهای دانشگاهی کشور طراحی و ۳۵۳ گروه ذیل این دانشکده‌ها تعریف شده‌اند و به‌صورت شبکه ذیل مسائل پیش می‌روند.» معاون علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد بر همگام‌سازی نظام مسائل دانشگاه و حوزه تأکید کرد و گفت: «می‌توان این مسائل را در پژوهشکده‌ها و مراکز تحقیقاتی که اجازه راه‌اندازی آن را داریم، بررسی کرد و به نتایج خوبی رسید.» رئیس دبیرخانه همکاری‌های مشترک حوزه علمیه و دانشگاه آزاد هم با ارائه گزارشی از روند تعامل این دو نهاد در راستای انعقاد تفاهم‌نامه همکاری مشترک از ابتدا تاکنون بر ادامه همکاری‌ها تا عملیاتی‌شده برنامه‌ها و تصمیمات تأکید کرد. رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان قم با اشاره به اهمیت جایگاه تعاملی حوزه علمیه و دانشگاه آزاد از نگارش الحاقیه تفاهم‌نامه حوزه و دانشگاه و فعالیت دبیرخانه‌های استانی در واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی خبر داد و گفت: «مفاد تفاهم‌نامه حوزه و دانشگاه در عرصه‌های متعددی اعم از پژوهشی و رسانه‌ای در حال عملیاتی‌شدن است و فعالیت‌ها در قالب وحدت حوزه و دانشگاه در حال انجام است.»

بر اساس این گزارش، برخی مدیران گروه‌های کشوری معاونت علوم انسانی و هنر دانشگاه آزاد ازجمله گروه کشوری اقتصاد، گروه کشوری علوم سیاسی، گروه کشوری فلسفه، الهیات و معارف اسلامی، گروه کشوری علوم اجتماعی، گروه کشوری روانشناسی، گروه کشور محیط‌زیست انسانی و گروه کشوری هنر در این نشست به بیان دیدگاه‌ها و ارائه الگوهای تعاملی خود با حوزه و دانشگاه پرداختند و مقرر شد با گروه‌های درسی حوزه با برگزاری جلسات هم‌اندیشی در تعامل و همکاری باشند. حجت‌الاسلام‌والمسلمین مهدی رجایی‌نیا، دستیار ویژه مدیر حوزه‌های علمیه کل کشور و جمعی از معاونان و مدیران درون‌سازمانی حوزه هم به بیان دیدگاه و ارائه الگوهای تعاملی خود با دانشگاه در راستای تفاهم‌نامه همکاری مشترک پرداختند.

تشکل هامجرى گسترش فضای انقلابی در دانشگاه هستند

اسدالله بیات، مدیرکل تشکل های اسلامی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با آنا با اشاره به‌ساختار تشکل های اسلامی دانشگاه آزاد اظهار کرد: «اداره تشکل های اسلامی یکی از ادارات کل حوزه معاونت فرهنگی دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی بوده که هدف و نقش اصلی این اداره کل چه در حوزه تشکل های

استادی و چه در حوزه تشکل های دانشجویی، پرورش نیروی انسانی در تراز انقلاب اسلامی است.» وی افزود: «در همه واحدها، هیئت نظارت بر تشکل ها وجود دارد که هیتی چهارنفره با حضور رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان، مسئول دفتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌های استان و نماینده رئیس دانشگاه، شکل گرفت و دبیر این هیئت، معاون فرهنگی واحد دانشگاهی است، این هیئت به‌صورت مستقل تمام فعالیت‌هایی که تشکل های دانشجویی و استادی را مورد توجه قرار داده و برای برگزاری فعالیت ها، بررسی های لازم برای صدور مجوز انجام می گیرد.» مدیرکل تشکل های اسلامی دانشگاه آزاد با بیان اینکه در دانشگاه آزاد اسلامی، دانشجویان و استادان در تشکل ها فعالیت دارند، گفت: «دانشجویان و استادانی که علاقه‌مند به فعالیت‌های فرهنگی در حوزه انقلاب اسلامی هستند، در تشکل ها عضو و فعالیت می‌کنند.» بیات در پاسخ به سؤال نقش تشکل ها در تحقق سند تحول و تعالی دانشگاه آزاد اسلامی چیست، عنوان کرد: «تشکل ها در تشکیل و تدوین این سند و هدف‌گذاری در حوزه فرهنگی و در گسترش سیاست‌های انقلاب اسلامی در دانشگاه، به‌عنوان بازو و مجری عمل کنند. بر اساس سند تحول، تشکل ها مجری گسترش فضای انقلابی در دانشگاه‌ها هستند.» وی تأکید کرد: «برای جوان انقلابی امروز باید توضیح داده شود که در انقلاب اسلامی ایران چه کارهایی انجام شده‌و واقعیت‌های آن برای آذهان جوانان شفاف‌سازی و فضای انقلابی یک نسل به یک نسل دیگر انتقال یابد و خدمات انقلاب اسلامی برای این نسل شفاف‌سازی شود که تشکل ها، این وظیفه سنگین را به عهده دارند.»

تأسیس آزمایشگاه‌های تخصصی خاک‌شناسی در واحد دزفول

شورای اداری دانشگاه آزاد اسلامی استان خوزستان با حضور شهرام لک، رئیس این دانشگاه در واحد اهواز برگزار شد. رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان خوزستان در این نشست با قلدردانی از خدمات و تلاش‌های همکاران در موکب‌های چادیه و شلمچه بر نظارت و پی‌وه برنامه‌های آتی دانشگاه در ترم جاری تأکید کرد. موضوعات اصلی موردبحث در این نشست شامل بحث و تبادل نظر درباره جذب دانشجو و هدایت تحصیلی آن‌ها، تأکید بر بهبود کیفیت آموزشی و انتخاب واحد در زمان‌های مقرر، بررسی و تمرکز بر فعالیت‌های اقتصادی مبتنی بر دانش و اقتصاد دانش‌بنیان، تشکیل کمیته مدیریت و تخصیص منابع مالی، ابلاغ ارتقای رتبه‌های واحدهای استان خوزستان، بحث در مورد مدیریت مالی واحدهای دانشگاه، بهینه‌سازی و بهبود وضعیت خوابگاه‌های دانشجویی، نظارت بر جذب دانش آموزان در مدارس سما و معرفی افراد علاقه‌مند برای مدیریت این مدارس، توجه ویژه به درآمدهای مدارس از طریق آموزشگاه‌های علمی آزاد، انستیتوهای زبان‌های خارجی و سمپلاش به‌عنوان درآمدهای غیرشهریه‌ای و تشکیل کمیته املاک در سطح واحدها و پیگیری مصوبات مربوط است. در ادامه این جلسه واحدهای دانشگاهی با ارائه گزارش از وضعیت موجود به بحث و تبادل‌نظر در موضوعات مختلف به‌خصوص استفاده از ظرفیت‌های همديگر در اجرای طرح‌های علمی و اقتصاد دانش‌بنیان پرداختند. استفاده از ظرفیت هیئت‌علمی دامپزشکی شوشتر برای راه‌اندازی داروخانه دامپزشکی در شادگان، استفاده از تجهیزات خوراک دام و طیور بهبهان برای بهره‌برداری در واحدهای دارای ظرفیت، راه‌اندازی گاوداری یک هزار و ۵۰۰ رأسی تمام هوشمند با مشارکت واحدهای استان در واحد شوشتر، تأسیس آزمایشگاه‌های تخصصی خاک‌شناسی با استفاده از ظرفیت‌های واحد دزفول، استفاده از ظرفیت نهادهای خارج از دانشگاه برای تسطیح رایگان ۲۰ هکتار از اراضی کشاورزی واحد دزفول و توسعه نخلستان واحد رامهرمز از موارد مطرح شده در این نشست بودند.

یادداشت

اقتضائات جغرافیایی ایران و پرسش از الگوی نهاد علم

جنگ بیگدلی پژوهشگر تانکروه حکمرانی آموزش عالی مرکز نوآوری کوثر دانشگاه تهران به دلیل انحرافات رسانه‌ای آن، واقعیتی دیرینه و بنیادین را از نظر‌ها دور کرده و آن پدیده‌ای است که می‌توان آن را «اجتناب‌ناپذیری نزاع» برای موقعیت جغرافیایی ایران عنوان کرد. برای درک این واقعیت کهن باید میان دو لایه «اصل نزاع» و «محتوای نزاع» تمایز روشنی برقرار کنیم. با نظر به تاریخ نوشته‌شده ایران در پیش‌و‌پس از اسلام، وجه اشتراکی در میان ادوار گوناگون نمایان است و آن هم حضور متناوب اصل نزاع و جنگ در سبایه حاکمیت‌های متفاوت می‌باشد. درحالی‌که لایه ثانویه این فرایند یعنی محتوای نزاع با اختلاف گسترده میان کنشگران قدرت در طول تاریخ و رویکردهای ایشان در شدت، موضوع، مصداق دشمن، متحدان و رقیا، راهبرد و... ناهمگون بوده و نمی‌توان مخرج مشترک غیرقابل مناقشه‌ای در میان آن‌ها برگزید. اما تأمل در وجه مشترک یادشده، اذهان را به یک عامل یکسان در طول تاریخ ایران سوق می‌دهد و آن موقعیت جغرافیایی این کشور است که با وجود کم‌وزیاد شدن قلمرو در طول سالیان، همچنان حدفاصلی میان شرق و غرب و شمال و جنوب قلمداد شده و از راه زمین و دریا اشکال متنوعی از اتصالات را میان کشورها و قطب‌های قدرت فراهم آورده است که البته این موقعیت، مزید بر امکانات و منابع طبیعی و فرهنگی درون آن تلقی می‌شود. ازاین‌رو مقابله با هجوم دشمن خارجی، به امری لاینفک از جغرافیای ایران تبدیل شده که انتظار می‌رود نهادهای پرورش یافته در این مرزوبوم نیز بر اساس چنین بینشی پیش‌رفته به‌شمار می‌رود. هم‌زمان با غلبه چنین نگرشی در س‌طوح حکمرانی، باید گفت که نهاد علم نیز در طراحی و سامان‌یافته باشند. برخلاف چنین انتظاری، به نظر می‌رسد این عامل سرنوشت‌ساز به‌ویژه پس از مواجهه با مدرنیته تا چه اندازه مورد غفلت قرار گرفته و علاوه بر نهادهای خُرد، در سطح حکمرانی هم از وزنه لازم برای شکل دهی به تصمیمات و فرایندها بهره‌مند نیست. ما اساساً از «اجتناب‌ناپذیری نزاع» در نسبت با موقعیت جغرافیایی ایران بر حذر نیستیم یا تجربه بر حذر بودن یا ادراک خطر را صرفاً به عادت‌ی تقلیل داده‌ایم که گویی دیگر آن را احساس نمی‌کنیم. صورت بغرنج‌تر این نگرش زمانی آشکار می‌شود که مفهوم «کارآمدی» در عرصه حکمرانی با اظهار امنیت مطلق و دلگرمی عامه به آن، یکسان پنداشته می‌شود. درحالی‌که چنین برداشتی در مقابل اقتضائات جغرافیایی ایران قرار دارد و صرفاً تله‌ای از فرایند تقلید از کشورهای به‌اصطلاح پیشرفته به‌شمار می‌رود. هم‌زمان با غلبه چنین نگرشی در س‌طوح حکمرانی، باید گفت که نهاد علم نیز در این پهنای تاریخی بینش متمایزی را اتخاذ نکرده است؛ چراکه به نظر می‌رسد اصحاب علم بیشتر بر اینکه چه چیز را چگونه و چرا بیاموزیم متمرکز بوده‌اند تا اینکه بپرسند چه چیز را چگونه و چرا «در ایران» بیاموزیم؟ قابل تأمل است که با وجود قدمت توأمان جغرافیا و نهاد علم در این سرزمین، رابطه نهادمند و آگاهانه‌ای میان این‌دو صورت نگرفته و عمده ادبیات نظری پیرامون علم بومی و ضرورت آن، ناظر بر ویژگی‌های متفاوت فرهنگی و درونی ایرانیان مطرح گردیده است. نبود چنین بینشی که ذیل «اقتضائات جغرافیای ایران» می‌توان از آن نام برد، پرسش‌های جدیدی را پیش روی متفکرین خواهد گذاشت که نتایج نهادی معایری را – به لحاظ قالب و محتوا– موجب می‌شود، زیر بار این مبنا فعالیت‌های علمی ضمیمه و قیدی منحصربه‌فرد می‌یابند و آن این است که «هر کش علم‌ی در سبایه هجوم خارجی» و «بر حذر بودن از خطر» چگونه ت‌کون می‌یابد؟ پیچیدگی‌های این نوع نگاه زمانی نمایان می‌شود که غالب برداشت‌های تاریخی نشان می‌دهند شکوفایی علمی با امنیت و ثبات سیاسی رابطه‌ای مستقیم دارد اما اجتناب‌ناپذیری این موقعیت برای ایران، تلاش‌های دگرسانی را در مواجهه با این برداشت‌ها طلب می‌کند؛ تلاش‌هایی که فراتر از توصیه‌های فردی، از طراحی الگوی نهادی مطلوب مبتنی بر شرایط دانمی «بر حذر بودن» پرده بردارند.

انا لله و انا الیه راجعون

خانوادهٔ محترم باقری شایسته

درگذشت مرحوم مغفور حسین باقری شایسته را صمیمانه تسلیت می‌گویم. برای آن عزیز سفر کرده رحمت الهی و برای شما صبر و اجر آرزو می‌نمایم.

علی اکبر ولایتی